

Doplňky k bibliografii pražské typologie¹

Vít Boček – Bohumil Vykypěl (Brno)



ADDENDA TO THE BIBLIOGRAPHY OF PRAGUE SCHOOL TYPOLOGY

This text supplements the Bibliography of Prague School Typological Theory, which contained entries up to 2006 and was published in the same year. After a brief reminder of the main principles and the most important representatives of this approach, there follows a list of works published after 2006 and those that appeared during that year, or previously, but were not included in the original Bibliography. The present inventory is divided into four parts, according to authorship: works written by Vladimír Skalička, by Petr Sgall, by Jaroslav Popela, and by other authors.

KEYWORDS

typologie, Prague School, bibliography, Vladimír Skalička, Petr Sgall

KLÍČOVÁ SLOVA

typologie, pražská škola, bibliografie, Vladimír Skalička, Petr Sgall

DOI

<https://doi.org/10.14712/23366591.2022.2.6>

ÚVODEM

Tento soupis navazuje obsahově i formálně na bibliografii textů k pražské typologické teorii dovedenou k roku 2006 (srov. Vykypěl, 2006, s. 96–116). Stejně jako v hlavní bibliografii jsou i zde uvedeny pouze práce tvořící centrum pražské typologie, přičemž i vnitřní struktura soupisu zůstává totožná.

Mezi centrální texty patří v první řadě dílo Vladimíra Skaličky (oddíl 1), tvůrce typologické teorie pražské školy, představující reformulaci starší morfologické typologie v duchu metodologických postojů pražského funkčního strukturalismu. Základní principy této teorie jsou následující: jazykový typ je pojmán jako konstrukt, v konkrétním jazyce nikdy plně nerealizova(tel)ný, a definován jako svazek jazykových vlastností spojených vztahem příznivosti; pracuje se s pěti typy: polysyntetickým, izolačním, aglutinačním, flexivním a introflexivním; konkrétní jazyk je kombinací vlastností všech typů, přičemž vlastnosti jednoho či více typů v tomto jazyce převažují (typologická dominanta jazyka); typologický popis jazyka může mít rozměr synchronní (stav jazyka v jistém období) i diachronní (pohyb od jedné kombinace typů ke kombinaci jiné); typologicky relevantní jsou zejména vlastnosti morfologické, ale dále i rysy syntaktické, slovtvorné a fonologické.

¹ Text vznikl s podporou dlouhodobého koncepčního rozvoje Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., RVO: 68378092.



Jako další složky centra pražské typologie vydělujeme texty dvou nejvýznamnějších pokračovatelů Vladimíra Skaličky, totiž Petra Sgalla (oddíl 2) a Jaroslava Popely (oddíl 3). Tito badatelé rozvinuli, každý po svém, otázku příznivosti jazykových vlastností v typu stanovením dominanty typu, základní vlastnosti, z níž se probabilně odvozují vlastnosti další. Zatímco u Sgalla je touto základní vlastností způsob přiřazení formy ke gramatické funkci, tedy podoba gramatického znaku, u Popely je dominanta typu dána specifickou kombinací hodnot tří parametrů (příznivost gramatickým elementům, jednofunkčnost/vícefunkčnost gramatických elementů, stupeň sepětí gramatického a lexikálního elementu).

V rámci zmíněných oddílů věnovaných Vladimíru Skaličkovi, Petru Sgallovi a Jaroslavu Popelovi uvádíme vždy navíc i pododdíl obsahující práce jiných autorů věnované životu a dílu těchto badatelů, neboť v naprosté většině těchto textů rozličných žánrů (medailony, texty k výročí, nekrology, rozhovory) jsou tematizovány, a někdy i významně rozvíjeny, také jejich typologické práce.

Do centra pražské typologie dále řadíme práce mnoha dalších autorů, kteří pokračují v rozvíjení tohoto přístupu po teoretické a/nebo empirické stránce (oddíl 4). Samostatně uvádíme texty juvenilní: práce disertační (oddíl 5) a diplomové (oddíl 6).

Do bibliografie pražské typologie nejsou zařazeny texty ležící na její periferii, spadající do dvou samostatných okruhů. Je to jednak fonologická typologie A. V. Isačenka a jeho následovníků, inspirující se v původním Skaličkově vymezení poměru počtu konsonantů k počtu vokálů v systému jazyka jako typologicky relevantního rysu (viz Dudášová-Křiššáková, 2014 s literaturou), jednak přístup rozlišující tzv. derivačně-flexivní a tzv. paradigmaticky-flexivní typ (viz Hoskovec, 1999–2002 s literaturou), přičemž oba tyto typy byly zpětně shledány jako subsumovatelné pod skaličkovský flexivní typ (k vymezení centra a periferie pražské typologie s diskusí k oběma periferním proudům viz Vykypěl, 2006, s. 81). V bibliografii rovněž nejsou uvedeny práce s pouze volným vztahem k pražské typologii: texty, které se k pražské typologii přihlašují, popřípadě se v nich i krátce diskutuje některé z jejích témat, ale celkově jsou zaměřeny jinak (k vymezení pomyslné šedé zóny viz Boček, 2020, s. 9).

Doplňky zahrnují jednak nové texty, vzniklé od roku 2006, jednak starší texty, které v původní bibliografii nebyly zachyceny. Struktura bibliografické položky zůstává stejná jako v původní bibliografii. U jednotlivých textů přinášíme rovněž informace o překladech a reprintech (dvojice či skupiny textů jsou pak z každého místa navzájem provázány odkazy). Ve zkrácené formě jsou uvedeny také recenzní ohlasy na jednotlivá díla, a to přímo pod konkrétními položkami.

Věříme, že tento soupis přispěje k lepšímu povědomí odborné veřejnosti o živé tradici typologické teorie založené Vladimírem Skaličkou, badatelem, *qui paucis verbis plurima dicit* a jehož (nejen) typologické dílo zůstává trvale inspirativní.

Doplňky k bibliografii



1. VLADIMÍR SKALIČKA

1.1. PRÁCE VLADIMÍRA SKALIČKY

1957

1957 Vztah morfologie a syntaxe. *Slovo a slovesnost* 18, 1957, 65–71.
Rusky: **1978**

1962

1962a Typologie a konfrontační lingvistika. *Československá rusistika* 7, 1962, 210–212.
Reprint: **2006**, 935–939

1962b [Diskusní příspěvek] In: Nikita Il'ič Tolstoj (ed.): *IV Meždunarodnyj s'ezd slavistov. Materialy diskussii. Tom 2.* Moskva: Izdatel'stvo Akademii nauk SSSR 1962, 326–327. [rusky]

1964

1964a Konsonantenkombinationen und linguistische Typologie. *Travaux linguistiques de Prague* 1, 1964, 111–114.
Česky: **2006**, 931–934

1965

1965a Tipologija i grammatika. *Slavia* 34, 1965, 412–414.
Česky: **2006**, 943–945

1965b Wortschatz und Typologie. *Asian and African Studies* 1, 1965, 152–157.
Česky: **2006**, 954–959

1966

1966a Ein „typologisches Konstrukt“. *Travaux linguistiques de Prague* 2, 1966, 157–163.
Česky: **2006**, 973–978
Italsky: **1976c**

1966b K voprosu o tipologii. *Voprosy jazykoznanija* 15/4, 1966, 22–30.
Česky: **2006**, 979–989

1967

1967a A magyar nyelv tipológiája [Typologie maďarského jazyka]. In: Imre Samu & Szathmári István (eds.): *A magyar nyelv története és rendszere. A Debreceni nemzetközi nyelvészkongresszus előadásai (1966, augusztus 24–28)*. Budapest: Akadémiai Kiadó 1967, 296–299. (Nyelvtudományi értekezések. 58.)
Reprint: **1975e**
Česky: **2006**, 1024–1028



- 1967b** Die phonologische Typologie. In: Milan Romportl & Vladimír Skalička (eds.): *Phonetica Pragensia*. Praha: Univerzita Karlova 1967, 73–78. (Acta Universitatis Carolinae 1967. Philologica. 6.) [srov. také **1970a**]
Česky: **2006**, 1014–1018
- 1967c** Sprachtypologie und Sprachentwicklung. In: *To Honor Roman Jakobson. Essays on the occasion of his seventieth birthday 11 october 1966. III*. The Hague — Paris: Mouton 1967, 1827–1831. (Janua linguarum. Series Maior. 33.)
Česky: **2006**, 1019–1023
Italsky: **1976b**
- 1967e** Az ige alaktana [Morfologie slovesa]. In: Sándor Károly (ed.): *Az ige grammatikája és szemantikája*. Budapest: A Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete & Eötvös Loránd Tudományegyetem 1967, 72–76. [krátce k typologii maďarštiny; = **1968e**]
- 1968**
- 1968a** Die Inkorporation und ihre Rolle in der Typologie. *Travaux linguistiques de Prague* 3, 1968, 275–279.
Česky: **2006**, 1033–1037
- 1968b** Problém syntaktické typologie. *Slavica Pragensia* 10, 1968, 137–142. (Acta Universitatis Carolinae 1968. Philologica. 1–3.) [(krátké) německé shrnutí]
Reprint: **2006**, 1042–1047
- 1968c** Über die Typologie der finnisch-ugrischen Sprachen. In: Paavo Ravila et al. (eds.): *Congressus secundus internationalis Fenno-Ugristarum Helsingiae habitus* 23.–28. VIII. 1965. Pars I. *Acta linguistica*. Helsinki: Societas Fenno-Ugrica 1968, 494–498.
Česky: **2006**, 1065–1068
Maďarsky: **1975e**
- 1968d** Zum Problem des Donausprachbundes. *Ural-Altische Jahrbücher* 40, 1968, 3–9.
Česky: **2006**, 1053–1059
- 1968e** Az ige alaktana [Morfologie slovesa]. *Nyelvtudományi Közlemények* 70, 1968, 427–430. [anglické shrnutí; krátce k typologii maďarštiny; = **1967e**]
Česky: **2006**, 1060–1064
- 1969**
- 1969a** Über die Typologie der Balkansprachen. *Les Études balkaniques tchécoslovaques* 3, 1968 [1969], 37–44.
Česky: **2006**, 1048–1052
- 1969b** Základní otázky typologie. *Jazykovědné aktuality* 1969/3–4, 15–16.
Reprint: **2006**, 1071
- 1970**
- 1970a** Die Typologie der Lautsysteme. In: Bohuslav Hála, Milan Romportl & Přemysl Janota (eds.): *Proceedings of the Sixth International Congress of Phonetic Sciences*,

held at Prague 7–13 September 1967. Prague: Academia (& München: Hueber, Philadelphia: Chilton) 1970, 829–831. [s diskusí; srov. také **1967b**]
 Česky: **2006**, 1113–1114

1972

1972 Über die typologische Eingliederung der Balkansprachen. *Les Études balkaniques tchécoslovaques* 4, 1972, 27–33.
 Česky: **2006**, 1120–1123

1974

1974b A magyar nyelvtudomány lehetőségei [Možnosti maďarské lingvistiky]. *Zborník filozofickej fakulty Univerzity Komenského, Philologica* 25, 1973 [1974], 245–249. [německé shrnutí; k typologii maďarštiny]
 Česky: **2006**, 1145–1149

1975

1975b Lehnwörter und Typologie. *Revue roumaine de linguistique* 20, 1975, 409–412.
 Česky: **2006**, 1169–1173

1975c Über die Typologie des Estnischen. In: Valmen Hallap et al. (eds.): *Congressus tertius internationalis Fenno-Ugristarum Tallinnae habitus* 17.–23. VIII 1970. Pars I. *Acta linguistica*. Tallinn: Valgus 1975, 369–373.
 Česky: **2006**, 1174–1178

1975d [recenze] Gabriel Altmann & Wilhelm Lehfeldt: *Allgemeine Sprachtypologie* (München 1973). *Linguistics* 144, 1975, 125–128. [německy]
 Česky: **2006**, 1193–1196

1975e A finnugor nyelvek tipológiájáról [O typologii ugrofinských jazyků]. In: János Gulya (ed.): *A vízmadarak népe. Tanulmányok a finnugor rokon népek élete és műveltsége köréből*. Budapest: Európa Könyvkiadó 1975, 339–351. [maďarská verze Skaličky **1968c** a reprint Skaličky **1967a**]
 Česky: **2006**, 1179–1187

1976

1976a Typologischer Vergleich der Balkansprachen. *Les Études balkaniques tchécoslovaques* 5, 1974 [1976], 5–14.
 Česky: **2006**, 1139–1144

Recenze: Alexandru Graur: Un studiu merituos. *România literară* 10, 1977, č. 39, s. 8.

1976b Tipologia linguistica e sviluppo linguistico. In: Paolo Ramat (ed.): *La tipologia linguistica*. Bologna: Società editrice il Mulino 1976, 109–114. [italský překlad Skaličky **1967c**]

1976c Un costrutto tipologico. In: Paolo Ramat (ed.): *La tipologia linguistica*. Bologna: Società editrice il Mulino 1976, 303–310. [italský překlad Skaličky **1966a**]



**1977**

1977 Konstrukt-orientierte Typologie. *Linguistica generalia* 1, 1974 [1977], 17–23. (Acta Universitatis Carolinae 1974. Philologica. 5.) [s diskusí]
 Česky: **2006**, 1199–1205

1978

1978 Otnošenje medzi morfológiej i syntaksisom. In: Aleksandra Grigor'evna Širokova (ed.): *Jazykoznanie v Českoslovakii 1956–1974. Sbornik statej*. Moskva: Progress 1978, 69–79. [ruský překlad Skaličky **1957**]

1979

1979 *Typologische Studien*. Ed. Peter Hartmann. Braunschweig — Wiesbaden: Vieweg 1979. (Schriften zur Linguistik. 11.) IV + 344 s.
 Recenze: Karl Horst Schmidt, *Kratylos* 24, 1979 [1980] 9–12.

1982

1982a Ergativita a její relevance v typologii jazyků. *Jazykovědné aktuality* 19, 1982, 103–104.

Reprint: **2006**, 1229

1982b Formalität und Semantik in der Sprachtypologie. *Zeitschrift für Phonetik, Sprachwissenschaft und Kommunikationsforschung* 35, 1982, 454–455.

Česky: **2006**, 1230–1231

1984

1984 Die Ergativität und die Typologie. *Linguistica generalia* 3, 1981 [1984], 59–63. (Acta Universitatis Carolinae 1981. Philologica. 1.)

Česky: **2006**, 1237–1241

1986

1986a Ist eine Typologie möglich? *Folia linguistica* 20, 1986, 81–86.

Česky: **2006**, 1245–1248

1986b Typologie. *Jazykovědné aktuality* 23, 1986, 86–87. [česky]

Reprint: **2006**, 1243–1244

1987

1987 Bemerkungen zur Typologie. In: Eva Hajičová, Jaromír Povejšil & Petr Sgall (eds.): *Probleme und Perspektiven der Satz- und Textforschung*. Praha: Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy 1987, 31–37. (Explizite Beschreibung der Sprache und automatische Textbearbeitung. 14.)

Česky: **2006**, 1249–1252

1988

1988 Typologie und Klassifikation. In: Jörn Albrecht, Jens Lüdtke & Harald Thun (eds.): *Energeia und Ergon: Sprachliche Variation — Sprachgeschichte — Sprachtypologie. Studia in honorem Eugenio Coseriu. Band III: Das sprachtheoretische*

Denken Eugenio Coserius in der Diskussion (2). Tübingen: Narr 1988, 39–40.
(Tübinger Beiträge zur Linguistik. 300.)
Česky: **2006**, 1258–1259

1994

1994a Praguian typology of languages. In: Philip A. Luelsdorff (ed.): *The Prague School of Structural and Functional Linguistics. A short introduction*. Amsterdam — Philadelphia: Benjamins 1994, 333–357. (Linguistic & Literary Studies in Eastern Europe. 41.) [s Petrem Sgallem]
Česky: **2006**, 1265–1285

Recenze Souborného díla Vladimíra Skaličky (Skalička **2004a**, **2004b**, **2006**) nebo jeho částí:

František Vrhel, *Český lid: Etnologický časopis* 91, 2004, 429–431. [recenze Skaličky **2004a** a **2004b**]

František Vrhel, *Český lid: Etnologický časopis* 93, 2006, 431–432. [recenze Skaličky **2006**]

Luděk Hřebíček & Gabriel Altmann, *Glottometrics* 13, 2006, 100–102. [recenze Skaličky **2006**]

Ivo Vasiljev, *Slovo a slovesnost* 67, 2006, 283–286. [recenze Skaličky **2006**]

Bohumil Vykypěl, *Časopis pro moderní filologii* 88, 2006, 117–120.

Luděk Hřebíček & Gabriel Altmann, *Journal of Quantitative Linguistics* 14, 2007, 100–109.

Slavomír Ondrejovič, *Slovenská reč* 73, 2008, 108–112.

1.2. LITERATURA O VLADIMÍRU SKALIČKOVÍ

Porák, Jaroslav: K životnímu jubileu prof. Vladimíra Skaličky. *Naše řeč* 62, 1979, 214–215.

Rákos, Péter: Vladimír Skalička (1909–1991). *Hungarológiai értesítő* 11/3–4, 1989, 625–626.

Vasiljev, Ivo: Profesor Vladimír Skalička osmdesátiletý. *Český lid* 77, 1990, 54–55.

Čermák, František: Hledač podstaty jazyka Vladimír Skalička. In: Vladimír Skalička: *Souborné dílo. I. díl (1931–1950)*. Eds. František Čermák, Jan Čermák, Petr Čermák & Claudio Poeta. Praha: Karolinum 2004, 9–25.

Reprint: Čermák, František 2014: *Jazyk a slovník. Vybrané lingvistické studie*. Praha: Karolinum, 59–70.

Čermák, František: Lingvista Vladimír Skalička. In: Ivan Hlaváček & Jiřina Jedináková (eds.): *Učenci očima kolegů, žáků a následovníků*. Praha: Academia 2005, 30–37.

Vladimír Skalička — bibliografie. In: Vladimír Skalička: *Souborné dílo. III. díl (1964–1994). Dodatky. Bibliografie*. Eds. František Čermák, Jan Čermák, Petr Čermák & Claudio Poeta. Praha: Karolinum 2006, 1305–1337.

Holeš, Jan: Skalička, Vladimír. In: Jiří Černý & Jan Holeš (eds.): *Kdo je kdo v dějinách české lingvistiky*. Praha: Libri 2008, 567–569.





- Holeš, Jan; Skalička, Vladimír. In: Harro Stammerjohann (ed.): *Lexicon Grammaticorum: A Bio-Bibliographical Companion to the History of Linguistics*. Tübingen: Max Niemeyer Verlag 2009, 1403–1404.
- Čermák, František; Vladimír Skalička. *Časopis pro moderní filologii* 92, 2010, 106–111. Reprint: Čermák, František 2014: *Jazyk a slovník. Vybrané lingvistické studie*. Praha: Karolinum, 71–75.
- Večerka, Radoslav; Skalička, Vladimír. In: Radoslav Večerka: *Slovník českých jazykovědců v oboru bohemistiky a slavistiky*. Brno: Masarykova univerzita 2013, 247–248.
- Čermák, Jan; Hodinář, co žil v hodinách: vzpomínka na profesora Vladimíra Skaličku (1909–1991). *Časopis pro moderní filologii* 98, 2016, 297–299.
- Januška, Jiří; Vladimír Skalička. In: Jiří Januška (ed.): *Česko-maďarské ob(z)ory: Kapitoly z dějin česko-maďarských univerzitních vztahů*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum 2018, 263–265.

2. PETR SGALL

2.1. PRÁCE PETRA SGALLA

1958

- 1958b** Die Infinitive im Rgveda. *Acta Universitatis Carolinae, Philologica* II–III, 1958, 135–268.
Reprint: s. 137–142 pod názvem “Zur Typologie des Infinitivs” in **2006**, 410–417

1971

- 1971** On the notion “type of language”. *Travaux linguistiques de Prague* 4, 1971, 75–87.
Reprint: **2006**, 394–409

1979

- 1979a** Die Sprachtypologie V. Skaličkas. In: Vladimír Skalička: *Typologische Studien*. Ed. Peter Hartmann. Braunschweig — Wiesbaden: Vieweg 1979, 1–20. (Schriften zur Linguistik. 11.)
Reprint: **2006**, 375–393

1988

- 1988** Natürlichkeit, Syntax und Typologie. *Zeitschrift für Phonetik, Sprachwissenschaft und Kommunikationsforschung* 41, 1988, 463–470.
Reprint: **2006**, 364–374

2004

- 2004** Types of languages and the simple pattern of the core of language. In: Piet van Sterkenburg (ed.): *Linguistics Today — Facing a Greater Challenge*. Amsterdam — Philadelphia: Benjamins 2004, 243–265.
Reprint: **2006**, 22–43

2006

2006 *Language in its multifarious aspects*. Eds. Eva Hajičová & Jarmila Panevová. Praha: Karolinum 2006. 558 s.



2.2. LITERATURA O PETRU SGALLOVI

Hajičová, Eva — Panevová, Jarmila: Introduction. In: Petr Sgall: *Language in its multifarious aspects*. Eds. Eva Hajičová & Jarmila Panevová. Praha: Karolinum 2006, 7-19.

Bibliography of Petr Sgall. In: Petr Sgall: *Language in its multifarious aspects*. Eds. Eva Hajičová & Jarmila Panevová. Praha: Karolinum 2006, 492-543.

Proti černobílé spisovnosti. S Petrem Sgallem o prosté mluvě a Noamu Chomském. *A2 — kulturní týdeník*, 2006, č. 43, s. 24-25.

Lehečková, Eva: [rozhovor] Petr Sgall. In: Jan Chromý & Eva Lehečková (eds.): *Rozhovory s českými lingvisty II*. Praha: Akropolis 2009, 245-271.

Hajičová, Eva: 80th Birthday of Petr Sgall. *Linguistica Pragensia* 16/1, 2006, 40-43.

Hajičová, Eva — Panevová, Jarmila: K osmdesátinám Petra Sgalla. *Slovo a slovesnost* 67, 2006, 234-237.

Hajičová, Eva — Panevová, Jarmila: Petr Sgall Octogenerian. *The Prague Bulletin of Mathematical Linguistics* 85, 2006, 73-74.

Hajičová, Eva — Panevová, Jarmila: Petr Sgall's ninetieth birthday. *Linguistica Pragensia* 26/1, 2016, 63-66.

Eva Hajičová — Jarmila Panevová: Odešel významný český lingvista Petr Sgall. *Slovo a slovesnost* 80, 2019, 346-348.

Hajičová, Eva: "Read, if you want to be read by others." (Petr Sgall, 1926-2019). *Linguistica Pragensia* 30/1, 2020, 103-105.

3. JAROSLAV POPELA

3.1. PRÁCE JAROSLAVA POPELY

1950

1950 K typologii ruštiny (Disertace ze slovanské filologie a obecného jazykozpytu). Olomouc 1949-50. VIII + 149 s. [disertace k získání titulu doktora filosofie (PhDr.) na Filosofické fakultě Palackého University v Olomouci; rukopis ve Vědecké knihovně v Olomouci, sign. II 203.590]
Úvod a s. 113-118 = **2006**

2006

2006 Skaličkova jazyková typologie. Eds. Bohumil Vykypěl & Vít Boček. Brno: Masarykova univerzita 2006. 45 s. [částečné vydání Popely **1950**]
Recenze: Ivo Vasiljev, *Slovo a slovesnost* 68, 2007, 130-132.



3.2. LITERATURA O JAROSLAVU POPELOVI

Vykypěl, Bohumil: Jaroslav Popela (9. I. 1923 — 9. III. 2011). *Linguistica Brunensia* 59, 2011, 269–270.

4. ALII

4.1. PUBLIKACE KNIŽNÍ A ČASOPISECKÉ

Adamec, Přemysl 1994. Čeština a ruština v konfrontačně-typologickém pohledu. In: Jiří Hasil (ed.): *Přednášky z XXXVI. běhu Letní školy slovanských studií*. Praha: Univerzita Karlova 1994, 51–59.

Bednaříková, Božena 2009. Je čeština „ideální“ reprezentant flexivního typu jazyka? *Romanoslavica* 45, 2009, 41–50.
[srov. také Bednaříková, Božena 2017. *Slovo a jeho struktura*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 76–78.]

Berger, Tilman 2013. Purismus und Sprachtypologie. In: Marek Nekula, Kateřina Šichová & Jana Valdřová (eds.): *Bilingualer Sprachvergleich und Typologie: Deutsch — Tschechisch*. Tübingen: Groos Verlag 2013, 299–319.

Bernátová, Zuzana — Richterová, Aneta 2016. Izolačné črty v latinčine na základe typológie Vladimíra Skaličku. *Motus in verbo: vedecký časopis mladej generácie / Young Scientist Journal* 5/1, 2016, 21–28.

Bernátová, Zuzana — Richterová, Aneta 2017. Typologické zhodnocení vývoje deklinačního systému v latině a španělštině. *Motus in verbo: vedecký časopis mladej generácie / Young Scientist Journal* 6/2, 2017, 24–32.

Bernátová, Zuzana 2018. Vývoj člena a jeho typologické zhodnotenie (z latinčiny do španielčiny). *Motus in verbo: vedecký časopis mladej generácie / Young Scientist Journal* 7/2, 2018, 16–22.

Bláha, Ondřej 2016. *Poznámky k morfologickému vývoji češtiny*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci 2016.

Bláha, Ondřej 2018. Možnosti typologické konfrontace češtiny a polštiny (na materiálu publicistických textů z let 2007 a 2017). In: Darina Hradilová (ed.): *Inovační procesy v češtině a jí blízkých jazycích*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci 2018, 93–100.

Bláha, Ondřej 2020. Areálové a typologické rysy ve struktuře češtiny a polštiny. In: Irena Bogoczová (ed.): *Area Slavica 3. Jazyk na hranici — hranice v jazyku*. Ostrava: Ostravská univerzita 2020, 17–28.

Blažek, Vladimír 2003. Čeština a ruština z typologického hlediska. In: Jiří Hasil (ed.): *Přednášky z XLVI. běhu Letní školy slovanských studií*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta 2003, 7–9.

Boček, Vít 2006a. La tipología del español y rumano — el sistema nominal. *Études romanes de Brno* 36, 2006, 37–50 (Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity. L 27.)

- Boček, Vít 2006b.** Člen v rumunštině. In: Emília Nemcová, Henrieta Stankovičová & Peter Gregorík (eds.): *Rara Avis II. Zborník z 2. a 3. medzinárodnej konferencie študentov a doktorandov Trnava, apríl 2005, 2006*. Trnava: Filozofická fakulta Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave 2006, 101–106.
- Boček, Vít 2007a.** La tipología del español y rumano — el sistema verbal. *Études romanes de Brno* 37, 2007, 217–233 (Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity. L 28.)
- Boček, Vít 2007b.** [recenze] Bohumil Vykypěl: *Essais zur Prager Typologie (mit einer Bibliographia typologica Pragensis)*. München 2006. *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity A* 55, 2007, 326–328.
- Boček, Vít 2009.** Einige Bemerkungen zur Prager Typologie und der integralen Typologie. In: Bohumil Vykypěl & Vít Boček (eds.): *Recherches fonctionnelles et structurales 2009*. München: LINCUM Europa 2009, 81–92. (Travaux linguistiques de Brno. 5.)
- Boček, Vít 2010.** Typologie Josepha H. Greenberga a pražské školy aneb možnosti, které čekají. In: Světlá Čmejrková, Jana Hoffmannová & Eva Havlová (eds.): *Užívání a prožívání jazyka. K 90. narozeninám Františka Daneše*. Praha: Karolinum 2010, 51–56.
- Boček, Vít 2011.** On combination of typological properties or Theory and empiricism in Prague School typology. In: Vít Boček & Bohumil Vykypěl (eds.): *Libellus memorabilis Jaroslao Popelæ, linguistæ diligentis, octo et octogenario ab amicis oblatu*. Brno: Tribun EU 2011, 15–22.
- Boček, Vít 2020.** Tradice a perspektivy pražské typologie. In: Vít Boček & Bohumil Vykypěl (eds.): *Charisteria Thomae Hoskovecio sexagenario a discipulis et Circuli linguistici Pragensis sodalibus oblata*. Brno: Tribun EU 2020, 8–17.
- Čermák, František 2000.** Jazyková nominace: povaha a souvislosti některých univerzálií v sémantice a morfologii (polysémie, derivace a kompozice). *Slovo a slovesnost*, 61, 2000, 249–256.
- Čermák, František 2002.** Types of Language Nomination: Universals, Typology and Lexicographical Relevance. In: Anna Braasch & Claus Povlsen (eds.): *Proceedings of the Tenth EURALEX International Congress, EURALEX 2002, Copenhagen, Denmark, August 13–17, 2002. Volume I*. Copenhagen: Center for Sprogteknologi 2002, 237–247.
- Čermák, František 2011.** Types of language nomination — universals, typology and form. In: Katsumasa Yagi, Takaaki Kanzaki & Ai Inoue (eds.): *Phraseology, Corpus Linguistics and Lexicography: Papers from Phraseology in Japan*. Nishinomiya: Kwansai Gakuin University Press 2011, 3–15.
- Čermák, Petr 2005.** Acerca de la tipología del sistema fonológico español. In: Petr Čermák & Jaromír Tláskal (eds.): *Las lenguas románicas: su unidad y diversidad. Homenaje al profesor Bohumil Zavadil con ocasión de su 65º cumpleaños*. Praha: Univerzita Karlova v Praze — Filozofická fakulta 2005, 74–91.
- Čermák, Petr 2009a.** *Tipología del español actual a la luz de la teoría de Vladimír Skalička*. Praha: Karolinum 2009.





Recenze:

Vít Boček, *Studia Romanistica* 10/1, 2010, 97–98.

Iva Svobodová, *Études romanes de Brno* 33/1, 2012, 411–413.

Lenka Zajícová, *Linguistica Pragensia* 23/2, 2013, 97–99.

Čermák, Petr 2009b. El modelo tipológico de Vladimír Skalička y el español.

In: Bohdan Ulašin & Silvia Vertanová (eds.): *Dni románských štúdií / Jornadas*

de Estudios Románicos, Bratislava 2008, Sección de Hispanística, Actas, Tomo II:

Lingüística. Bratislava: Univerzita Komenského — AnaPress 2009, 73–83. (*Studia Romanica Bratislavensia*. 8.)

Čmejrková, Světa 1991. Konfrontace, typologie, lingvistická charakteristika. *Slovo*

a slovesnost 52, 1991, 216–221.

Dezső, László 2000. Two Approaches to Morphological Typology and the

Diachronic Characterization and Comparison of Languages. In: Olga Mišeska

Tomić & Milorad Radovanović (eds.): *History and Perspectives of Language Study:*

Papers in honor of Ranko Bugarski. Amsterdam — Philadelphia: Benjamins 2000, 71–83.

D'urovič, Ľubomir 1973. Tipologija flektivnoj osnovy v slavjanskix jazykax.

Scando-Slavica 19, 1973, 225–243.

Reprint: Ľurovič, Ľubomír 2004: *Vybrané štúdie I. O slovenčine a Slovensku*.

Bratislava: Veda, 125–139.

Elšík, Viktor 1997. Towards a morphology-based typology of Romani. In: Yaron

Matras, Peter Bakker & Hristo Kyuchukov (eds.): *The typology and dialectology*

of Romani. Amsterdam — Philadelphia: Benjamins 1997, 23–59.

Giger, Markus 2011. Grammatikalisierung, Sprachtypologie und intentionaler

Sprachkontakt. In: Vít Boček & Bohumil Vykypěl (eds.): *Libellus memorabilis*

Jaroslao Popelæ, linguistæ diligenti, octo et octogenario ab amicis oblatu. Brno:

Tribun EU 2011, 9–13.

Hladík, Jan — Vrhel, František 2012. K charakteristice kavkazských jazyků. *Studia*

Ethnologica Pragensia 3/2, 2012, 87–101.

Hudousková, Andrea 2014. Od analýzy k syntéze: jak typologie ovlivňuje L2. In:

Jiří Hasil (ed.): *Čeština jako cizí jazyk VII. Materiály ze VII. mezinárodního symposia*

o češtině jako cizím jazyku. Praha: Univerzita Karlova v Praze 2014, 34–40.

Kocková, Jana 2009. Cizí elementy z hlediska typologie (na příkladu ruštiny

a češtiny). In: Marek Příhoda & Hana Vaňková (eds.): *Slovanské jazyky*

a literatury: hledání identity. Červený Kostelec: Mervart 2009, 139–144.

Kretz, Bettina 2021. *Der Sprachtypus des Französischen in Grammatik und*

Paragrammatik. Eine funktionell-strukturelle Analyse der Einzelsprache unter

Berücksichtigung der Sprachtypen der Allgemeinen Typenlehre. Berlin — Boston: De

Gruyter 2021 (Beihefte zur Zeitschrift für romanische Philologie. 451.)

Lehečková, Helena 1988. The influence of language type on the manifestation of

agrammatism. In: Päivi Koivuselkä-Sallinen & Seila Sarajarvi (eds.): *Proceedings*

of the 3rd Finnish Conference of Neurolinguistics. Joensuu: Joensuun yliopistopaino

1988, 63–72.

Lehečková, Helena 1998. Man or woman? Explicitness and typology. *Scando-Slavica*

44, 1998, 213–225.



- Lehečková, Helena 2002.** Gramatická kategorie rodu v typologicky různých jazycích. In: Alena Krausová, Markéta Slezáková & Zdeňka Svobodová (eds.): *Setkání s češtinou: Sborník z konference Setkání s češtinou konané v Praze 6.–7. září 2001*. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR 2002, 50–56.
- Lehečková, Helena 2003.** Slavonic versus Finno-Ugric languages: On missing categories in grammar and cognition. *Glossos* 4, 2003, 1–16.
- Lehečková, Helena 2012.** Kielitypologia ja neurolingvistiikka. *Puhe ja kieli / Tal och språk / Speech and Language* 32/2, 2012, 59–67.
- Lehečková, Helena 2016.** Afázie v lingvistice, lingvistika v afáziologii. *Časopis pro moderní filologii* 88, 2016, 7–22.
- Lotko, Edvard 2009.** *Srovnávací a bohemistické studie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci 2009.
- Lukin, Oleg Vladimirovič 2011.** Kriterii ustanovlenija jazykovyx tipov: morfema, slovo, časti reči. *Jaroslavskij pedagogičeskij vestnik* 3/1, 2011, 167–175.
- Neustupný, Jiří 1993.** Poststrukturalismus a Pražská škola. *Slovo a slovesnost* 54/1, 1993, 1–7.
- Obstová, Zora 2017.** Monokolokabilita ve dvou typologicky odlišných jazycích: srovnání češtiny a italštiny. *Časopis pro moderní filologii* 99, 2017, 225–244.
- Oplatek, Stanislav 2009.** Projevy izolační slovtvorby v ruské archeologické terminologii ve srovnání s českou. *Opera Slavica* 19/4, 2009, 28–37.
- Oplatek, Stanislav 2010.** Typologická klasifikace rusko-české archeologické terminologie jako odraz jazykové typologie současné ruštiny? *Linguistica Brunensia* 58, 2010, 193–205.
- Pilarský, Jiří 1981.** K poměru flexivních a neflexivních prvků v současné ruštině. In: *Sborník studentských vědeckých a uměleckých prací*. Olomouc: Filozofická fakulta University Palackého 1981, 4–18.
- Pilarský, Jiří 1988.** A flektáló és az agglutináló elemek aránya a szláv nyelvekben a Skalička-féle tipológiai rendszer tükrében. *Studia Russica* (Budapest) 12, 1988, 328–331.
- Richterová, Aneta 2018.** Latina jako základ románských jazyků: typologické zhodnocení vývoje slovesného systému z latiny do španělštiny. *Motus in verbo: vedecký časopis mladej generácie / Young Scientist Journal* 7/2, 2018, 23–35.
- Ružička, Jozef 1972.** *Typológia slovenskej morfológie*. In: Jozef Mistrík (ed.): *Studia Academica Slovaca. 1. Prednášky VIII. letného seminára slovenského jazyka a kultúry*. Bratislava: Ústav školských informácií 1972, 201–210. Reprint in: Jozef Mistrík (ed.): *Slovakistické štúdie. Zborník vybraných prednášok Letného seminára slovenského jazyka a kultúry Studia Academica Slovaca*. Martin: Matica slovenská 1985, 486–489.
- Sabol, Ján 2021.** Typologická charakteristika slovenčiny (aj) ako cudzieho jazyka. In: Marianna Sedláková, Markéta Andričíková, Jana Pekarovičová, Ján Sabol, Iveta Bónová, Eva Frühaufová, Radoslav Kovács, Andrea Novák: *Praktická didaktika slovenčiny ako cudzieho jazyka pre študentov slovakistiky*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach — Vydavateľstvo ŠafárikPress 2021, 26–35.
- Saramandu, Nicolae 2006.** Über den „Balkansprachtypus“. *Revue roumaine de linguistique* 51, 2006, 105–112.



- Svobodová, Iva 2012.** Comparação tipológica das línguas checa e portuguesa segundo Vladimír Skalička. *Études romanes de Brno* 33/1, 2012, 385–399.
- Vačkov, Veselín 1998.** Význam konfrontativního výzkumu pro typologický popis slovanských jazyků. Případ bulharských konverzních adjektiv. In: Hana Gladkova & Vladimír Kříž (eds.): *Slavica Pragensia ad tempora nostra. Sborník statí z mezinárodní vědecké konference ke 150. výročí založení stolice slovanské filologie na Karlově univerzitě, Praha, 8.–10. června 1998.* Praha: Euroslavica 1998, 118–121.
- Vasiljev, Ivo 1969.** K typologické charakteristice slova. *Slovo a slovesnost* 30, 1969, 250–257.
- Vasiljev, Ivo 1990.** Language System and Language Type. In: Karel Fiala (ed.): *Theoretical Problems of African and Asian Languages. Proceedings of 5th International Symposium (Liblice 22–26th January 1990). Part 3.* Prague: Czechoslovak Academy of Sciences, Oriental Institute 1990, 546–557.
- Vasiljev, Ivo 2008.** Různost jazyků a její interpretace v díle Vladimíra Skaličky: studie z moderních dějin české lingvistiky. *Slovo a slovesnost* 69, 2008, 99–109.
- Vasiljev, Ivo 2009a.** Jazyková různost jako konstitutivní rys jazyka. *Slovo a slovesnost* 70, 2009, 3–22.
- Vasiljev, Ivo 2009b.** The Type of Vietnamese. In: Bohumil Vykypěl & Vít Boček (eds.): *Recherches fonctionnelles et structurales 2009.* München: LINCOM Europa 2009, 65–100. (Travaux linguistiques de Brno. 5.)
- Vasiljev, Ivo 2010a.** Le supplétivisme — phénomène du centre ou de la périphérie ? Étude typologique. *Écho des études romanes : Revue semestrielle de linguistique et littératures romanes* 6, 2010, 109–116.
- Vasiljev, Ivo 2010b.** Život s pěti typy jazyka. *Studie z aplikované lingvistiky / Studies in Applied Linguistics* 1/2, 2010, 167–170.
- Vasiljev, Ivo 2012.** La perspective fonctionnelle de la phrase et la typologie. *Écho des études romanes : Revue semestrielle de linguistique et littératures romanes* 8/1, 2012, 143–150.
- Vrhel, František 1975.** Notas tipológicas al guaraní paraguayo. *Ibero-Americana Pragensia* 9, 1975, 51–70.
- Vrhel, František 1976.** Úvod do studia nativních jazyků Iberoameriky. Praha: Státní pedagogické nakladatelství 1976. [kapitoly 2.3, 2.4., s. 74–187]
- Vrhel, František 1977.** Aimará y Tipología. *Ibero-Americana Pragensia* 11, 1977, 49–55.
- Vrhel, František 1981.** *Apuntes tipológicos sobre las lenguas nativas del Paraguay.* Praga: Universidad Carolina 1981. (Ibero-Americana Pragensia — Supplementum. 2.)
- Recenze:
 Rubén Bareiro Saguier, *Caravelle : Cahiers du monde hispanique et luso-brésilien* 46, 1986, 147–149.
 Oldřich Kašpar, *Historiografía y Bibliografía Americanistas* 29/1, 1985, 183–204.
 Oldřich Kašpar, *Archiv orientální* 52, 1984, 215.
 Oldřich Kašpar, *Český lid* 70, 1983, 248.
- Vrhel, František 2005.** Vladimír Skalička a lingvistická antropologie. *Český lid: Etnologický časopis / Ethnological Journal* 92, 2005, 1–16.
- Vykypěl, Bohumil 2002.** Skalička — Hjeltslev (Praha — Kodaň). *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity A* 50, 2002, 5–37.



- Vykypěl, Bohumil 2005b.** Gedanken zur Grammatikalisierung (frei zusammenhängende Bemerkungen). *Acta linguistica Lithuanica* 52, 2005, 119–156.
- Vykypěl, Bohumil 2005c.** Glossematikstudien: Unzeitgemässe Betrachtungen zu Louis Hjelmslevs Sprachtheorie. Hamburg: Verlag Dr. Kovač 2005. (Philologia — Sprachwissenschaftliche Forschungsergebnisse. 66.)
- Vykypěl, Bohumil 2006a.** Content categories in the Prague typology. *Linguistica Pragensia* 16, 2006, 43–47.
- Vykypěl, Bohumil 2006b.** Dvě poznámky k pražské typologii (na slavistickém materiálu). 70 let po Maďarské gramatice. *Opera Slavica* 16/4, 2006, 1–10.
- Vykypěl, Bohumil 2006c.** Eine Bemerkung zum Genus. *Acta linguistica Lithuanica* 54, 2006, 95–100.
- Vykypěl, Bohumil 2007a.** Zu den Prager Sprachtypen. *Linguistica Pragensia* 17, 2007, 46–53.
- Vykypěl, Bohumil 2007b.** Typologie češtiny. In: Jana Pleskalová, Marie Krčmová, Radoslav Večerka & Petr Karlík (eds.): *Kapitoly z dějin české jazykovědné bohemistiky*. Praha: Academia 2007, 573–579.
- Vykypěl, Bohumil 2007c.** Jaroslav Popelas Beitrag zur Prager Sprachtypologie. *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity A* 55, 2007, 27–35.
- Vykypěl, Bohumil 2009.** The strange word typology. In: Vykypěl, Bohumil: *Empirical Functionalism and the Prague School*. München: LINCOM Europa 2009, 35–40. (Travaux linguistiques de Brno. 6.)
- Vykypěl, Bohumil 2022.** Vladimír Skalička, typologie jazyků, staroorientalistika. In: Šárka Velhartická (ed.): *Sto let české staroorientalistiky. České klínopisné bádání, předovýchodní archeologie a přírůzné obory v dokumentech*. Praha: Libri. [v tisku]
- Zádrapa, Lukáš 2012.** Co zbylo z polysynteze. Skaličkova typologie čínštiny v 21. století. *Nový Orient* 67/3, 2012, 49–53.
- Zavadil, Bohumil 2010.** K typologickým rysům baskičtiny. In: Zavadil, Bohumil: *Baskičtina: Lingvistická interpretace*. Praha: Karolinum 2010, 75–78.

4.2. DISERTAČNÍ PRÁCE

- Schürz Pochylová, Markéta 2011.** *Typologický pohled na tvoření slov, zejména v češtině a maďarštině*. Univerzita Palackého v Olomouci.
- Kocková, Jana 2016.** *Neurčitě tvary slovesné jako sekundární predikáty v ruštině, češtině a němčině. Typologický pohled*. Univerzita Karlova, Praha.

4.3. DIPLOMOVÉ PRÁCE

- Bernátová, Zuzana 2014.** *Typologický opis latinčiny a španielčiny s prihliadnutím k diachrónnemu aspektu*. Univerzita Palackého v Olomouci.
- Haisová, Marie 2011.** *Čínština z hlediska typologického*. Univerzita Palackého v Olomouci.
- Hassan, Mohamed 2013.** *Vybrané problémy prezentace české deklinace arabským mluvčím*. Univerzita Karlova, Praha.



- Knapková, Kristýna 2013.** *Typologie bulharštiny a novořečtiny*. Masarykova univerzita, Brno.
- Kocková, Jana 2007.** *Sekundární predikace z hlediska pražské typologie. Infinitivní konstrukce v ruštině ve srovnání s češtinou a němčinou*. Univerzita Karlova, Praha.
- Lázníčka, Michal 2012.** *Pražská lingvistická typologie: empirický test jedné předpokládané korelace*. Univerzita Karlova, Praha.
- Poskierová, Markéta 2010.** *Typologická charakteristika korejského jazyka*. Univerzita Karlova, Praha.
- Richterová, Aneta 2015.** *Typologický popis latiny a španělštiny s přihlédnutím k diachronnímu aspektu*. Univerzita Palackého v Olomouci.
- Šimková, Daniela 2015.** *Srovnání gramatických jevů v latině a portugalštině z typologického hlediska*. Univerzita Palackého v Olomouci.

LITERATURA

- BOČEK, V. (2020): Tradice a perspektivy pražské typologie. In: V. BOČEK — B. VYKYPĚL (eds.), *Charisteria Thomae Hoskovecio sexagenario a discipulis et Circuli linguistici Pragensis sodalibus oblata*. Brno: Tribun EU, s. 8–17.
- DUDÁŠOVÁ-KRIŠŠÁKOVÁ, J. (2014): *Fonologický systém slovanských jazyků z typologického hlediska*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity.
- HOSKOVEC, T. (1999–2002): Sur la paradigmatisation du verbe indo-européen. *Travaux du Cercle linguistique de Prague (n.s.)* 3, s. 165–191, 4, s. 143–181.
- VYKYPĚL, B. (2006): *Essais zur Prager Typologie (mit einer Bibliographia typologica Pragensis)*. München: LINCOM Europa 2006. (LINCOM Studies in Language Typology. 14.)

Vít Boček | Ústav pro jazyk český AV ČR | Veveří 97, 602 00 Brno
 vbocek@ujc.cas.cz
 ORCID ID: 0000-0001-5940-2010

Bohumil Vykypěl | Ústav pro jazyk český AV ČR | Veveří 97, 602 00 Brno
 vykypel@ujc.cas.cz
 ORCID ID: 0000-0001-8345-0047